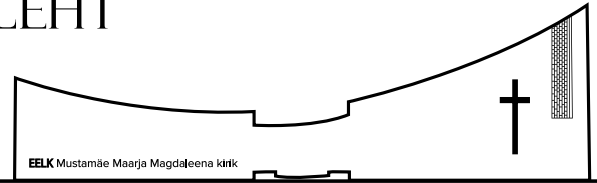

EELK MUSTAMÄE MAARJA MAGDALEENA KOGUDUSE AJALEHT

NR 10 (60)
NOVEMBER 2023

Armas kogudus!

Juba on möödunud kolmeteistkümnes aasta sellest ajast, kui me kolmeteistkümnekesi koguduse istutamise teekonda alustasime. Jah, mulle meeldib just kasutada väljendit „koguduse istutamine”, sest sõna „rajamine”, mis on küll rohkem käibel, tundub liiga tehnilisena. Sõna „istutamine” aga viitab elususele, sest istutatakse ikka elusaid asju: lilli, puid, põõsaid. Kogudus on samuti elav organism, sest tegu on inimestega – inimestega, kes on pidevas liikumises ja muutumises ehk kasvamises. Seetõttu võib kogudust võrrelda ka puuga, mille tüvi on Jeesus Kristus.

Meie Mustamäe Maarja Magdaleena kogudus on sirgunud tasapisi, justnagu tamm, mis on küll aeglasekasvuline puu, kuid mis ajapikku sirgub väga suureks ning mille võra pakub pesitsuspaika lindudele, toidust paljudele loomadele ja päikesevarju suvisele palverändurile.

Olen lõpmata tänulik neile, kes tulnud, jäänud ja kellega koos saame edasi minna. Olen tänulik neile, kes aitavad meie koguduse eest hoolt kanda.

Need 13 aastat on olnud üks suur usalduse palverännak. Perekonnas on lapse 13 esimest eluaastat suure tähtsusega. Selle aja jooksul pannakse väga oluline alus inimese tulevikule. Ka meie kogudus on teinud läbi tohutu suure arenemise protsessi. Õnnistus on olnud viibida selle kasvuprotsessi keskel nii rõõmudes kui ka muredes.

Iga lapsevanem teab, et argipäev võib vahel kujuneda väga raskeks ja väljakutseid pakkuvaks, kuid tagasi vaadates võime tunda rõõmu ka raskustest, sest just raskuste ja väljakutsete ületamine teeb meist sügavamad isiksused ja tugevdab inimeste omavahelisi sidemeid.

Kogudus kujutab endast samuti suurt perekonda. Kes kord on ristimise vastu võtnud, kuulub Jumala perekonda, kelle maapealne keha on kogudus. Kui keegi sellest perekonnast lahkub, jääb järele tühjus, mille mõju ulatub kaugemale, kui oskame arvata.

Ühel sügispäeval nägin ma nägemust Kristuse haavatud verisest ihust ja küsisin, mida see tähendab? Ja vaikusest kostis tasane Issanda hääl: "Iga kord, kui mu lapsed on omavahelises riius, haavab see minu ihu."

Noorteleeri tund. Foto: Tiina Klement

Mida saan teha mina, et Kristuse maapealne ihu terveneks? Mida saab meist igäüks teha, et Kirik oleks terviklikum? Et me ise kristlastena oleksime terviklikumad? Siinkohal meenuvad apostel Pauluse sõnad kirjast efeslastele: "Ühtegi nurjatut sõna ärgu tulgu teie suust, rääkige ainult seda, mis on hea teiste ülesehitamiseks, et kuuljad saaksid armu. Ja ärge kurvastage Jumala Püha Vaimu, kes on kinnitanud teid oma pitsoriga lunastuspäevani! Kõik kibedus ja raev ja viha ja kisa ja teotamine jäägu teist kaugemale eemale koos kogu kurjusega. Olge üksteise vastu lahked, halastajad, andestage üksteisele, nii nagu ka Jumal on teile andestanud Kristuses." Ef 4:29-32.

Nende Pauluse sõnade peale sügavalt järele mõeldes tuleb tunnistada, et vajame igapäevast meeleparandust. Eks Kristuse ihu osadus ongi üks pidev meeleparanduse ja andeksandmise osadus, kuid ainult nii me saame päriselt järgenda Issanda kutsele. Kirik terveneb, kui iga tema liige uuendab oma südame andeksandmise ja lepituse kaudu.

Iga inimene igatseb rahu järele, unistab maailmast, mis oleks vaba vägivallast. Maailma rahu algab aga meie kõigi südamest ja lepitusest kaasinimestega. Minnes vastu nii uuele kirikuaastale kui ka uuele koguduse aastale, on hea oma südames Jumala ja kaasinimestega asjad korda seada. Jätta maha see, mis ei vääri kaasakandmist, võtta uude aastasse kaasa kõik ilusad hetked ning usaldada Jumalat ja seda, et Kristus on kohal meie elus koguduse osaduse kaudu.

Jumal õnnistagu ja hoidku meid peagi algaval uuel aastal!

Tiina Klement

KUI INGLISMAAD EI OLEKS OLEMAS, TULEKS TA VÄLJA MÕELDA

Jaan Lahe (fotod J.Lahe ja erakogu)

Alates käesolevast suvest elab ja töötab meie koguduse abiõpetaja Jaan Lahe Inglismaal. Oma elust ja tööst saarekuningriigis räägib ta järgnevas loos. (Toimetus)

Autor Cami jõe taustal. Selle jõe järgi on saanud nime Cambridge'i linn.

Olen töötanud külalisteadurina mitmetes Euroopa linnades – Bonnis, Erfurtis, Heidelbergis, Roomas. Koroonaajal ei olnud võimalik külalisteadur olla, isegi rahvusvahelised konverentsid jäid ära. Kui tuli taas võtta ülikoolidest vaba semester, otsustasin, et tahan külastada mõnda maad, kus ma varem ei ole käinud. Valisin välja Inglismaa ning ülikooliks Cambridge'i ülikooli, mis

on Euroopa üks vanemaid ja kuulsamaid (rajatud 1209). Selles ülikoolis on õppinud mitmeid eestlasi, nagu näiteks ajaloolane Pärtel Piirimäe ja teoloog Alar Laats. Kandideerisin Cambridge'i ülikooli külalisteaduri (ingl k *visiting scholar*) kohale ning osutusin valituks. Minu teekond Inglismaale algas perereisina augustis. Tegime kahepäevase ringreisi ja külastasime Londonit, Manchesteri, Bathi, Salisburit, Canterburyt, Yorki ja Edinburghi. Tutvusime vanade linnakeskustega, külastasime kirikuid, linnuseid ja muuseume, millest kõige suuremat muljet avaldas kahtlemata Briti Muuseum Londonis oma rikkaliku vanaaja kultuure tutvustava väljapanekuga. Pisut pikemalt peatusime Canterburyt, mis on teatavasti Inglismaa kiriklik keskus – Canterbury peapiiskop on Inglismaa Kiriku *primas*, st tähtsaim vaimulik. Inglise Kiriku kirikupea on teatavasti kuningas. Kui pere naases Eestisse, sõitsin ma Londoni kaudu edasi Cambridge'isse, kus töötan tänaseni.

King's College, Cambridge'i üks tuntumaid kolledžeid.

London, Toweri sild.

Ma elan Wimpole'i külas, mis asub umbes tunniajase bussisõidu kaugusel Cambridge'ist. Küla lähedal on looduskaitseala koos uhke mõisahoone, kiriku ja vana pastoraadiga, kus

praegu asub restoran. Mõisas paikneb muuseum ning selle aias ja pargis on hea jalutada. Nädalavahetustel liigub siin palju inimesi – tullakse peredega aega veetma. Lapsed saavad näha lähedal asuvas farmis elavaid taluloomi, avatud on kohvik, vanaraamatupood ja mõisa vana tallihoone hoovis toimuvad tihti vabaõhukontserdid. Naaberkülas Orwellis on külapood, kust teen kõige hädapärasemaid sisseoste (suuremate ostude jaoks tuleb minna Cambridge'isse), pubi, kus pakutakse nii inglise- kui ka taipäraseid toite, ning keskaegne Pühale Andreelele pühendatud kirik koos kalmistuga. Kunagi olid Orwell ja Wimpole üks küla, kuid 1990-ndatel toimunud referendum tulemusena külad eraldusid. Teen pikema jalgsimatku ka teistesse lähemalasuvasse külladesse, nagu Arrington ja Barrington. Cambridge'is käin bussiga ja bussühendus on harv – käigus on vaid neli busi päevas. Kuid see ei ole probleem.

Minu majaomanikud (elan väikeses omaette üürimajas) on sümpaatne abielupaar – pensionil olev jurist ja ta abikaasa. Meie suhe on kaugel tavalisest üürileandja ja üürilise suhtest – joome sageli õhtuti koos teed, vestleme kõikvõimalikel teemadel, külastame kontserte ja ajaloolisi vaatamisväärsusi. Nii härra kui ka proua on kiriklikult aktiivsed (mõlemad kuuluvad Metodisti Kirikusse, millega meie kirikul on teatavasti Leuenbergi konkordia alusel armulauaosadus) ning meid seovad ühised huvid – ajalugu ja klassikaline muusika. Käime koos jumalateenistustel, kus majaomanikud täidavad tihti lugeja rolli. Proua laulab ka ühes siinses kirikukooris. Olen rabatud sõbralikkusest, tähelepanelikkusest ja abivalmidusest, millega nad mind ümbritsevad. Nad hoolitsevad kõigi minu vajaduste eest, tunnevad muret, kas tunnen ennast ikka hästi, ja korraldavad mulle kõikvõimalike ürituste külastusi.

Minu esimeseks „kultuurišokiks“ (positiivses mõttes) kujunes siinsete inimeste kõrge käitumiskultuur. Saksamaal, kus olen paljudes kohtades elanud ja töötanud, on inimesed Eestiga võrreldes samuti keskmiselt viisakamad, kuid Inglismaal ei ole see

enamasti pelgalt väline viisakus, vaid inimesed on tõesti sõbralikud ja abivalmid. Olen seda kogenud siin oldud kolme kuu jooksul väga erinevates kohtades ja olukordades. Kontrast Eesti suhtlemiskultuuriga on nii suur, et ma kardan, et ei harju enam Eesti käitumiskultuuriga ära.

Ülikoolis ei ole mul mingeid muid akadeemilisi kohustusi peale teadustöö ja siin ei oota minult keegi koheseid tulemusi, seega jagub mul aega, et tutvuda maaga ja selle kultuuriga, suhelda inimestega ning osaleda üritustel.

Olen külastanud mitmeid vanu kolledžeid, millest sai kunagi alguse Cambridge'i ülikool, Cambridge'i ja selle ümbruse kirikuid (siin on igas külas oma kirik ja enamasti keskaegne), Cambridge'i ja Londoni muuseume, stiilseid söögikohti ja raamatupoode. Viimastele ei leia Eestist midagi ligilähedastki. Poed on mitmekorruselised ja neis leiab tohtu valiku kõikvõimalikku uut erialakirjandust. On tavaline, et raamatupoodides veedetakse lihtsalt aega – istutakse mugavas tugitoolis ja loetakse raamatuid, saateks kõlaritest tulev vaikne klassikaline muusika. Selliseid raamatupoode olen külastanud ka teistes linnades. Iseäranis rikkalik valik poode on muidugi Londonis, kuid Cambridge'i poed paistavad silma oma teaduskirjanduse mitmekesisuse poolest – tegemist on ikkagi ülikoolilinnaga. Olen kindel, et hakkab Eestis puudust tundma ka siinsetest raamatupoodidest.

Väga hea mulje on jätnud mulle Inglise Kirik, mida laiemalt tunneme anglikaani kiriku nime all. Inglismaa on vana kristlik maa, kuhu ristiusk jõudis juba ajal, mil Inglismaa kuulus Rooma keisririiki. Sellest ajast on säilinud palju mälestisi ja kuna olen Rooma ajaloo uurija, tunnen sellest suurt rõõmu. Nii võib Bathis külastada rekonstrueeritud Rooma terme ning St Albansis vaadata Rooma teatri varemeid ja kauneid Rooma keisririigi aegseid mosaiike. Linn ise on saanud nime siin 3. sajandil hukatud kristliku märtri Albanuse järgi, kellele on pühendatud ka linna katedraal. Rooma keisririigi lõpule (5. sajandil) järgnenud perioodil hakkas ristiusk kiiresti hääbuma, kuna tollal Inglismaale tunginud anglosakside vallutajad ei olnud kristlased. Seepärast algas siin 6. sajandil Rooma kiriku misjonitöö, mille tulemusena ristiusk hakkas uuesti levima, leides toetust ka kohalike valitsejatel. Varasel keskajal (6. ja 7. saj) rajati Inglismaale rohkesti kirikuid ja kloostrid, millest paljud on kas varemetena või uuematesse kirikuhoonetesse sisseehitatutena säilinud tänaseni. Kõrgkeskajast (12. ja 13. saj) pärinevad siinsed uhked katedraalid, mida saab imetleda paljudes linnades. Kloostritest on seevastu suurem osa hävitatud. 16.

Edinburgh, Püha Giles'i katedraal.

sajandil toimus siin reformatsioon, mida juhtis kuningas Henry VIII isiklikult ning tema korraldusel kloostrid suleti. Alates 16. sajandist ongi Inglismaa suurim kirik Inglise Kirik ehk anglikaani kirik, mille vikariaat paikneb ka Tallinnas ja millel on luterliku kirikuga kantsli- ja armulauaosadus. Jumalateenistused, mida iseloomustab kõrgetasemeline orelimuusika ja koorilaul, on jätnud mulle sügava mulje. Enamasti on ka kuulnud jutlused olnud teoloogiliselt kõrgel tasemel. Lisaks anglikaani kirikule tegutseb Inglismaal luterlik

kirik. Ühes selle koguduses, Püha Anna koguduses Londonis, oli mul võimalus pidada jumalateenistust, kus asendasin kohalikku vaimulikku. Selle koguduse üks paljudest õpetajatest on meiegi koguduses hästi tuntud eestlane Meelis Süld, kes elab ja töötab nüüd Londonis. Olen veendunud, et meil on Inglise kirikutelt palju õppida. Need kirikud on suutnud imetlusväärset ühendada vana ja uue, reformatsioonieelsesesse aega tagasiulatuva liturgilise traditsiooni ja tänapäevase, avara ning ka intellektuaalselt veenva kuulutuse.

Manchesteris kohtuvad vana ja uus.

Minu peamine töö Inglismaal on monograafia kirjutamine (sellest tuleb minu kolmas rahvusvaheline monograafia), kuid kuna tegemist on loomingulise tööga, ei ole mul võimalik kirjutada kaheksa tundi päevas. Nõnda vaheldubki töö jalutuskäikudega looduses, ajalooliste paikade külastamisega, inimestega suhtlemisega ning siinse kultuuri tundmaõppimisega. See on ääretult inspireeriv ja avardav. Ülikoolis töötab inimesi erinevatest maadest ja kultuuridest ning nendega suhtlemine on vaimselt väga rikastav. Seda on ka Inglismaa rikka ja põneva ajaloo tundmaõppimine raamatute kaudu ning raamatutes nimetatud paikade külastamine, milleks mul on olnud rohkesti võimalusi. Olen väga õnnelik, et tulin külalisteaduriks just siia ehk parafraseerides filosoof Voltaire'i: „Kui Inglismaad ei oleks olemas, tuleks ta välja mõelda.”

LEERITUND 4: LUNASTUS (24. OSA)

Jaan Lahe

JEESUSE SÜND NEITSI MAARJAST

Vanim viide Jeesuse sünnile, mis meieni on jõudnud, on pärit 1. sajandi keskel kirjutatud Pauluse kirjast galaatlastele, kus apostel ütleb: „Aga kui aeg sai täis, läkitas Jumal oma Poja, kes sündis naisest, sündis Seaduse alla, lahti ostma Seaduse aluseid, et me saaksime lapse seisuse.“ (Gl 4:4-5). Jeesuse sünni imepärasele asjaolulele puuduvad siin igasugused vihjed. Vastupidi – rõhutatakse hoopis, et Jeesus sündis nii, nagu sünnivad kõik inimesed või, nagu ütleb Hans-Martin Barth, ta oli „asetatud inimlikesse tingimustesse, ellu, mida määras seadus“. Vanimas evangeeliumis, Markuse evangeeliumis, mis on dateeritud 60ndatesse aastatesse, puudub Jeesuse sünnilugu. Ei ole põhjust arvata, et see on läinud kaduma, nagu mõnikord on oletatud evangeeliumi lõpu kohta – evangelist ei ole sellest ilmselt lihtsalt huvitatud. Lugu Jeesuse imepärasest sünnist esineb vaid kahes evangeeliumis – Matteusel ja Luukal (dateeritud 80ndatesse aastatesse). Tänapäeva piibliteadlased ei pea lugu sel kujul, nagu see neis kahes evangeeliumis seisab, ajalooliseks, vaid legendaarseks jutustuseks, millele leidub palju paralleele eri usundites. Nii on säilinud näiteks jutustus Buddha imepärasest sünnist, st tema sündimisest ilma mehe osaluseta. Jeesuse sünniloo konkreetseks ajendiks võis olla üks ajalooline seik, millele on juhtinud tähelepanu Ethelbert Stauffer (1902-1979) – evangeeliumides kõnetatakse Jeesust Maarja pojana, mis viitab tollaseid tavasid arvestades sellele, et Jeesuse maine isa ei olnud avalikkusele teada. Lisaks sellele võis lugu inspireerida Js 7:14 esinev prohvetikuulutus, mida seostati Jeesusega. Ka evangeelsed dogmaatikud on kritiseerinud loo sõnasõnalist tõlgendust. Nii ütleb Wilfried Härle, et kui neitsistsündi mõista nii, et Jeesuse sünni puhul asendas sigitamiskäsi Püha Vaimu mõju, näib Jeesus teatud laadi pooljumalana, kes on saanud Pühalt Vaimult jumaliku loomuse, oma maiselt emalt aga inimliku loomuse, kuid kes sellisena ei ole ei tõeline Jumal ega tõeline inimene. Härle juhib tähelepanu ka sellele, et Jeesuse sünniloo sõnasõnaline tõlgendus on olnud ajaloos seotud negatiivse suhtumisega inimlikku seksuaalsusesse, mis ei ole aga piibellikult põhjendatud. Ka Paul Althaus arvab, et apostlikus usutunnistuses leiduvat lauset „...sündinud neitsi Maarjast“ ei saa võtta kristoloogia paratamatu ega vältimatu osana. Althausi meelest ei saa seda pidada ka Jeesuse patutuse ega tema Jumala pojaks olemise eelduseks, sest viimane tähendaks, et Jumala isaks-olemist ja Jeesuse pojaks-olemist mõistetak sarnaselt paganlusele väärti bioloogiliselt ja see oleks vastuolus nende mõistete piibelliku tähendusega. Kuna Jeesus jääb oma ema kaudu ikkagi seotuks langenud inimkonnaga, oleks ideel neitsistsünnist Althausi arvates mõtet ainult siis, kui sigimist peetaks patuseks ja patuseks tegevaks, kuid see oleks ilmses vastuolus piibelliku mõtlemisega. Ülikriitiline on neitsistsünni-loo

sõnasõnalise tõlgendamise suhtes ka Paul Tillich, kelle arvates on kristluses sündinud palju häda seeläbi, et sümbolit „Jumala Poeg“ on väärti mõistetud sõnasõnalalt. Kuid nagu ütleb Wilfried Härle, võib lugu Jeesuse imelisest sünnist tõlgendada ka nii, nagu enamikku Jumala kohta käivaid väiteid, st sümboolselt. Selliselt mõistetuna kuulutab Jeesuse sünnilugu teatud sõnumit, mis võiks olla tähenduslik nüüdki.

Sõnum, mille lugu meile kahtlemata edastab, on see, et Jeesus on Jumala poeg. Kuid mida see tähendab? Kirjutades kreeka mõttemaailmas üles kasvanud lugejatele, kes suutsid pojaks-olemist kujutada vaid füüsilise põlvemisenä, mitte aga kokkukuuluvuse tähistusena, kujutas evangelist Luukas sündmust nii, et ta lugejatel oli seda võimalik tõlgendada loona Jeesuse sigitamisest Jumala poolt. Evangelisti tegelik kavatsus oli aga öelda mütoloogilisi motiive kasutades tegelikult hoopis midagi olulist Jeesuse olemuse ja tema suhte kohta Jumalaga – seda, et Jeesus on Jumalaga seotud ja seotud nii erilisel kombel nagu ei keegi teine tema kaasajal, enne ega pärast teda. Semiidi keeletaustal võib väljendit „poeg“ (hbr *ben*, ar *bar*) mõista just nii. Kuid nagu juba eespool öeldud, on Luuka ja Matteuse kujutatud Uues Testamendis vaid üks paljudest võimalustest Jeesuse Jumala pojaks olekut mõista. Ent nagu preeksistenti tähendust, nii on püüdnud 20. sajandi teoloogid uuesti sõnastada ka neitsistsünni tähendust. Nii ütleb näiteks John Macquarrie, et neitsistsünni-loo mõte on, et Jeesuses on saanud nähtavaks uutmoodi inimeseksolemine, mis ei ole pelgalt evolutsiooni produkt, vaid mille päritolu peitub Jumalas. Macquarrie arvates ei ole Jh 1:13 leiduv lause mitte pelgalt Jeesuse kohta käiv, vaid kirjeldab uut Jumala rahvast, kelle Jeesus lunastab. Sel kombel kujutaks Jeesuse neitsistsünni Jeesust tolle uue inimeseksolemise kehastusena – ta kehastab (Bultmanni mõistet kasutades) tõelist, autenset olemist, mis mõistab end lähtudes Jumalast, mitte loodud asjadest. Ka Jeesuse tiitlit „Jumala Poeg“ on tõlgendatud uutmoodi. Nii ütleb Tillich, et Piibli keeles tähendab „pojaks-olemine“ isa ja poja *innige*-sidet. Taoline side Jumalaga on inimesel tema essentsiaalses loomuses, tema „unistavas süütuses“. Võõrandumise läbi Jumalast on inimene kaotanud tolle sideme. Kristlus näeb Jeesuses „Jumala ainusündinud Poega“ ning vastandab teda sellena kõigile teistele inimestele ja nende kadumaläinud „jumalapoegsusele“. Kristuse tiitel „Jumala Poeg“ viitab talle kui kellelegi, kelles on eksistenti tingimustes ilmunud Jumala ja inimese essentsiaalne ühtsus. Kristuses see kadumaläinud ühtsus taastatakse – igauks, kes saab osa Jeesuses ilmunud uuest olemisest, saab väe saada Jumala lapseks. Nii mõistetuna ületatakse Tillichi sõnul sümboli „Jumala Poeg“ juutlik ja ka paganlik tähendus.

MAGDA MISJONIPOE VIIMANE SÜNNIPÄEV

Jaana Maria Unga

11. oktoobril 10 aastat tagasi avas Magda Misjonipood ukseid Tammsaare tee 89 asuvas hilisnõukogudeaegses keskuses. Juba veidi varem asutatud mittetulundusühing Magdaleena seadis oma eesmärgiks toetada lastega peresid ja koguda raha Mustamäele kiriku ehitamise tarvis ning sealse laste- ja noortetöö heaks.

Magda pood täitis ühingu eesmärgi ning pakkus laias valikus ning soodsate hindadega riide- ja kodukaupa. Kliendid rõõmustasid – suure kotitäie lasteriie eest pidi maksma vaid kümmekond eurot. Lisaks oli müügi kõrvalt võimalik koguda raha ka heategevuseks. Kümne aasta jooksul sai kümneid tuhandeid eurosid annetada kokku nii Mustamäe kiriku ehituseks ja tegevuseks kui Peeteli kiriku sotsiaalkeskuse heaks. Lisaks aitas heategevusliku kauba müügist saadud tulu tasuda koguduse ajalehe valmimise ja mitmesuguste üritustega seotud kulusid.

Kasutatud riiete kaubanduses unikaalsena oli kogu Magda poe tegevuse ajal võimalik saada igapäevaselt tasuta riideid ja jalanõusid poe vahekoridorist, kus oli selle jaoks pea ühe kuupmeetri suurune kast. Üsna sageli jagati ka tasuta mööblit, nõusid, raamatuid ja mänguasju. Magda pood ei jaganud seisukohta teiste samalaadsete poodidega, et tasuta andmine toob oste vähemaks. Tõestasime vastupidist! Tänujulge abisaajad tulid ka poodi ostma ning need, kes poleks poodi nagunii tulnud, said vähemalt tasuta nii endale kui lähedastele riided selga.

Just rohelise jalajälje vähendamine on olnud Magda Misjonipoe oluline samm. Nii palju kui võimalik, püüdsime kogu annetatud kauba realiseerida. Päris prügi tuli ikkagi prügimäele saata, sest vahel harva ajas mõni annetaja prügikasti sisu ja annetamiseks saadetava kauba siiski omavahel segamini. Rõivad, millel olulised defektid, läksid taaskasutuseks. Osa ümbertöötlust sai teha ka ise. Näiteks väiksemad õmblused ja puuduvad nõõbid parandati juba poes. Triiksärkidest sai teha uusi rõivaid, trikootaazist heegeldatud vaipu ja korve, tekstiilijääkidest kotte, pajalappe jne. Üks Magda eripärasid oli ka see, et iga väiksemagi detaili ja annetatud kauba puhul püüdsime näidata, kuidas seda saaks uuesti kasutada või taaskasutada. Komplekteerisime, rühmitasime ja pakkisime ning seeläbi jagasime ideesid. Saime klientidelt tihti kuulda, et Magda on pood-kust-leiab-kõike.

Miks ma räägin Magda poest mineviku vormis? Aga sellepärast, et 10. sünnipäev jäi poele ühtlasi ka viimaseks. Kui sellest uudisest kliente teavitasime, siis oli üks esimesi küsimusi: "Miks?". Läbi aastate jagus Magda Misjonipoel palju sponsoreid ja toetajaid, kes tulid ja läksid, mõni üksik jäi. Päris mitmed jäid kõrvale majanduslikel põhjustel – laopinda tuli vähendada ning kaupa koguda polnud enam võimalik. Mõni jäi kõrvale ka vanuse tõttu. Probleeme tekkis transpordi organiseerimisel Norrast Eestisse, sest suurema osa ajast just sealtkaudu meile kaup liikus. Positiivse poole

pealt tuli aasta-aastalt juurde eestimaiseid annetajaid ning nii mõnigi klient tõi ostlema tulles annetuskotikese kaasa. Kõige raskema aja tõi koroonaga ning Ukrainas toimuva sõja mõju Euroopale. Majandusliku languse perioodil tundsi pidevat survet elektrikulude ja tööjõukulude osas. Riik soovis oma osa käibemaksuna ning tulevikus oleks see veelgi tõusnud.

Hindasid ei olnud võimalik tõsta mitmel põhjusel. Esiteks, kaupluse eesmärk oli pakkuda soodsalt kvaliteetset kaupa ning hinnatõus oleks mõjutanud eelkõige esmatarbeks vajalikku riide- ja kodukaupa. Teiseks, Tallinna tihedas konkurentsisis oli keeruline hindu kergitada teistega samale või kõrgemale tasemele, sest asukoht oli konkurentidest kehvem. Kolida aga ei olnud mõtet kolimiskulude ja poele pakutud soodsa rendihinna tõttu. Kui kuludega nulli jäime, siis lohutasime end, et saame vähemalt abivajajaid kaubaga aidata, kui raha korjata ei õnnestu. Piir saabus ette siis, kui ka palgasumma võlgu hakkas jääma. Tee nii palju head kui suudad, aga paraku süüa tahaks ikka. Tundus, et poe periood saab Magda Misjonipoe ajaloos otsa ning on aeg heategevusega teises suunas jätkata.

Milline on olnud klientide tagasiside uudisele, et Magda pood lõpetab? Oleme saanud nii palju sõnumeid ja kirjeldusi, kui vajalik see pood on väga paljude inimeste ja perede jaoks olnud! On meenutusi, kuidas lapsed on saanud riidesse sünnist kuni algkooli ajani. Räägitakse sellest, kuidas kõik vajalik on tulnud Magda poest. Mõni jutustab, kuidas tasuta riiete hulgast saadud asjad on päästnud teda perioodil, kui raha oli vaid vajaliku toidu jaoks. On mitmeid kliente, kelle vanaduspõlve me oleme saanud jälgida. Nad on ikka ja jälle, päev-päevalt tulnud Magdasse, et lahke sõna ja naeratus leida ning selliselt oma üksildane päev rikkalikumaks saada, kuni nende aeg on tulnud Jumala juurde minna. Oleme mänginud lastega, lohutanud kurbi ja naernud rõõmsatega, oleme tunnistanud abieluettepanekute tegemist ning andnud hea nõu taaskasutamise osas. Oleme aidanud kohalikke ja kaugemaid Eesti peresid esmavajaliku kaubaga. Komplekteerisime pakke ja jagasime riideid Ukraina peredele. Viimastel nädalatel kuuleme iga päev, et miks te ometi lõpetate, sest teid on nii vaja! Kuuleme häälset pettumust, igatsust ja kurbust, sest Magdast on saanud just nagu üks osa klientide elust. Meist on saanud pere.

Õeldakse, et kui maailm sulgeb ukse, siis avab Jumal akna. Täname südamest iga ostjat ja annetajat, kes aitasid täita meie eesmärgi teiste abistamisega! Kümne aasta jooksul saime lugematu hulga naeratusi, häid soovide ja tunnustust, mis andsid meile jõudu päev päeva järel rõõmsalt poe avatuna hoida ja klientide heaolu nimel pingutada. Magda pood ei kao päris täielikult, vaid jätkab internetimüügiga. Loodame ja palvetame, et tulevad uued võimalused, kuidas Magda saab teenida kohalikku rahvast ning olla neile toeks igapäevases elus. Seetõttu ei ütle me hüvasti, vaid kohtumiseni ja Jumalaga!

TARTU 2024

kultuurielamusi vahendab Imbi Arro

Juba peatselt algaval uuel aastal on kultuurihuvilistest põhjaeestlastel tavalisest rohkem asja Lõuna-Eestisse, eriti Tartusse. Eesti on küll selline tore väike riik, kus kultuurisündmusi leiab alati kõikjalt, ent järgmisel aastal tasub siiski silma peal hoida just meie lõunapoolsetes paikades toimuval. Seda tänu töigale, et Tartu on üks kolmest 2024. aasta Euroopa kultuuripealinnast.

Euroopa kultuuripealinnad said alguse sellest, et 1980ndatel oli tuntud laulja ja näitleja Melina Mercouri kultuuriministriks Kreekas. See tuihingeline naine valutas südant vähese tähelepanu pärast kultuurile poliitika ja majanduse kõrval. Euroopa kultuuriministrite kokkusaamisel käis ta välja idee nimetada igal aastal üks linn Euroopa kultuuripealinnaks, et tutvustada Euroopa rikast ja mitmekülgset kultuuri üksteisele ja selle läbi liita rahvaid. Aastal 1985 saigi esimeseks kultuuripealinnaks Ateena. Nüüdseks on seda tiitlit kandnud juba rohkem kui 60 Euroopa linna.

19. oktoobril, 100 päeva enne Euroopa kultuuripealinna avatseremooniat, avalikustati Tartu 2024 kultuuriprogramm. Seda tähistati vaatamängulise etendusega Tartu Aparaaditehases, mida sai jälgida ka ETVst. Vaatamis- ja kuulamisrõõmu pakkusid tuntud

lauljad, akrobaadid, tantsijad jpt. Kuulda sai tiitliaasta tunnuslugu „Young Blood City”, mille kandis ette selle autor NOËP. Innovaatilisele riigile kohaselt oli õhtujuhi rollis tehisintellektist oraakel, kes jutustas lugu programmi loovkontseptsioonist.

350 projektist ja rohkem kui tuhandest sündmusest koosneva programmi juhtidee on Ellujäämise Kunstid. Need on teadmised, oskused ja väärtused, mis aitavad olla ja edasi minna. Teemad hõlmavad keskkonna, inimese, omapära ja Euroopa, teaduse ja tehnoloogia. Vajadus ellujäämise kunstide järele on viimaste aastate jooksul muutunud maailmas suurenenud ja omandanud ka lisatähenduse. Tegijate sõnul on tähtis anda sel raskel ajal inimestele lootust ja julgust, hoida alles rõõm ja unistused ning muuta oma valikutega ennast ja maailma. Sündmuste kava leiab netist ja see on tõesti mitmekesine. Usun, et igaüks leiab mõndagi huvitavat!

SÜDAMLIKULT AMBLAS

Marilin Pärna

7. oktoobril on üle Eesti antud suured tormihoiatused, aga meie koguduse grupp koguneb vaatamata suurele tuulele kiriku ees, et sõita Amblasse külla meie eestpalvekogudusele - Ambla Maarja kogudusele.

13. sajandil ehitama hakatud Ambla kirik on Järvamaa vanim. Kohale jõudes kogunesimegi selles väarikas eas kirikusaalis lõikustänapüha palvuseks, mille pidas sealne õpetaja Tõnu Linnasmäe. Seejärel tutvustati meile kirikuhoonet ning siis suundusime sooja pastoraati, kus ootas rikkalik laud kohalike ja kaasa võetud küpsetistega. Sealsed inimesed on nii elurõõmsad, soojad ja heasüdamlikud, et seda on sõnadesse keeruline panna. Lisaks on Jumal neile kinkinud palju erilisi andeid.

Küsisin meie reisiseltskonnalt, mis neile enim Ambla sõidu juures meelde jäi. Kaimo jaoks oli hämmastav, et juba nii vanal ajal ehitati nii suur kivist kirik. Carola mäletas toredaid käsitöötekke jahedas pühakojas, mida sai enda soojendamiseks kasutada, ning tema meelest läks aeg liialt ruttu sealsete tegusate ja vahvate inimeste seltsis. Üllele meenus kiriku eriline akustika ja seal viibides tuntud hingerahu, rõõm ja kodusus. Auli jaoks jäid kõlama kirikukellad, kui liikusime läbi sügistormi pastoraadihoonesse. Nagu meie seltskonnast paljude, nii ka tema jaoks oli mitmete Ambla inimestega kohtumine teistkordne, sest nemad külastasid meid paastumaarjapäeval. Sellest lähtuvalt oli Auli sõnul tore see, kuidas esimesel kohtumisel meie juures natuke veel võõraks jäänud Ambla-rahvas sai nüüdsel tutvumisel nii

Foto: Mustamäe koguduse fotokogu

omaseks. Mart rääkis, kui hea meel tal oli, et sai Amblas käia - tema jaoks oli see justkui ajajõkke astumine, kus ajalugu ja kultuur päris käega katsutavad. Teiste seas kasutas Mart enne koduteele minekut võimalust jalutada kalmistul, kus talle meeldisid erinevad mälestusmärgid ja vanad hauakivid. Lisaks tunnetas ta, et maal on inimesed teistmoodi kui linnas. Minu enda ja Marise mõtted on väga sarnased. Ambla kogudusest ütles keegi, et tutvustusringis saadi midagi teada ka omade kohta ja see kehtis nii nende kui meie kohta. Marisele meeldis, kuidas me üksteist vastastikku inspireerisime - nemad oma ustavate koguduseliikmetega ning meie oma lastetöoga. Nii minu kui Marise jaoks oli liigutav nende mure, et kui aasta eestpalvekogudustena läbi saab, siis kas me enam ei suhtlegi. Suhtleme ja kohtume kindlasti veel, te olete väga erilised ja leidnud tee meie südamesse, sest nagu Tiina ütles, annab eestpalvekoguduste võrgustikus osalemine hea võimaluse tutvuda teiste koguduste inimestega ning palvetada üksteise eest.

Olge õnnistatud, armas Ambla kogudusepere!

SAMAARIA

“Jeesus kõneleb Samaaria naisega” ja “Halastaja samaarlane” on ilmselt kõige tuntumad Samaariaga seotud piiblilood. Tuleb tähele panna, et Samaaria oli nii piirkond kui linn. Seal kandis on palju mägesid ja hea muld põllumajanduseks. Kuningriigi jagamise järel jäi Samaaria Manasse ja Efraimi suguharude valdusesse.

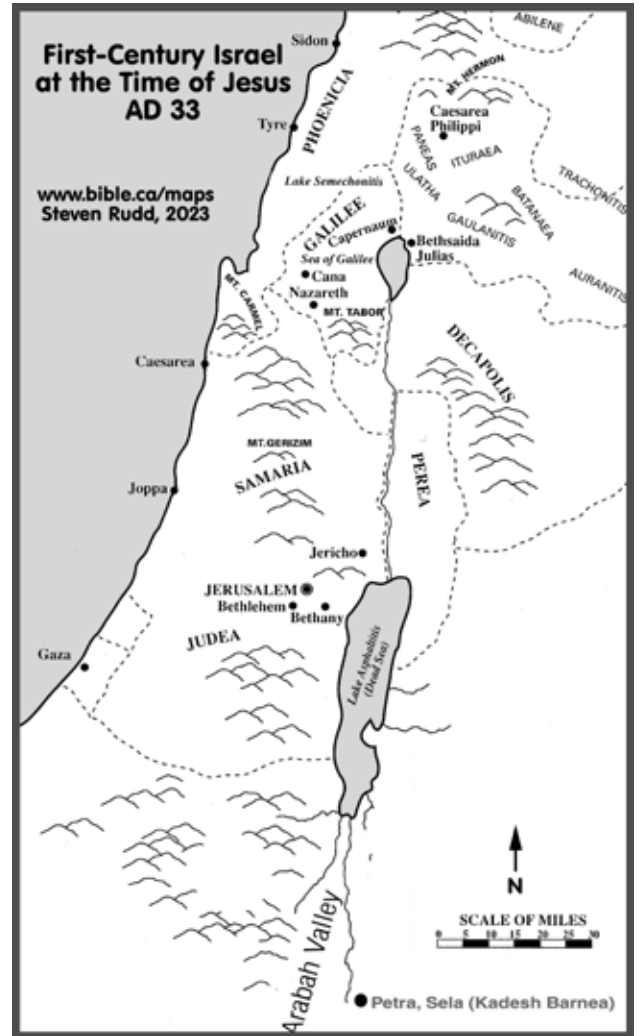
See oli piirkond Jeruusalemma ja Galilea vahel, piirnedes ühelt poolt Vahemere ja teiselt poolt Jordani jõega, ehk oma rännakutel sattus sinna ka Jeesus. Muidu juudid vältisid sinna piirkonda minemist. Põhjuseks samaarlaste teised usukombed ja segatud rahvus. 129 eKr hävitasid juudid nende templi Gerisimi mäel, mis samuti nende suhetele hästi ei mõjunud.

Samaaria piirkonda mainitakse juba Vanas Testamendis (1Ms 33), kui Sekemi linna asus elama Aabrahami lapselaps Jaakob oma perega. 1Kn 16. peatükis saab lugeda, et Samaaria linnale pani aluse kuningas Omri, kuid ta tegi palju kurja Jumala silmis.

Jeesus ise käis seal piirkonnas ja linnas evangeeliumit kuulutama. Pärast tema surma käisid Samaaria külades ja linnades Filippus, Peetrus ja Johannes Jeesusest kuulutama ning paljud said ristitud, täis Püha Vaimu ja võtsid Jeesuse vastu.

Tänapäeval on selle regiooni pealinn Sebastia ja see asub palestiinlaste kasutuses oleval Läänekaldal.

Eestis tegutseb heategevusorganisatsioon MTÜ Samaaria.

<https://www.bible.ca/maps/maps-palestine-33AD.htm>

”FOOKUS” TARTUS

Maris Kuldklipp

Septembri lõpus võtsime mina ja meie uus Norra vabatahtlik Martha suuna Tartusse kolme noorega - 2 Mustamäelt (Anna ja Carmen) ja 1 Sakust (Ingel). Eesmärk osaleda iga-aastastel Tartu Pauluse päevadel, mis toimusid samanimelises kirikus. Sel aastal võeti teemaks “Fookus” ning sellega olid seotud kõik meie piiblitunnid ja seminarid.

Väga erilisena mõjus reedeõhtune palvus kiriku tornis asuvas väikeses ruumis, kus paistis ainult küünlavalgus ning kostus hea muusika ja keldi palvete lugemine.

Laupäeval saime ka linna minna ja ilm soosis meid, kuna vihma sadas ainult siis, kui meie juba varju all olime. Tegime oma väikese grupiga fotojahti ja lavastasime etteantud kirjakohti. Veel rääkis laupäeval meile kogemusnõustaja Mari Adamson, kuidas elus fookust hoida ning tegime paar praktilist harjutust ka kohapeal.

Laupäeva õhtul toimus Laikrete perebändi kontsert, mis tõi Pauluse kiriku päris täis. Suurepärase muusika, vahvad vahelood oma perekonnast. Oli suur rõõm sellest

osa saada! Päevase programmi lõpetas Taizè palvus krüptis. Igal õhtul mängisime muidugi lauamänge ja suhtlesime toredate inimestega.

P ü h a p ä e v a l osalesime Pauluse jumalateenistusel, kus õnnistati ametisse uus noortejuht Elise Nora Pruun.

Tundub, et sügisel Tartu Pauluse päevadel käimisest on saamas Mustamäe noorte jaoks tore traditsioon.

Foto: Olli Olenius

KUUKAVA NOVEMBER 2023

Jumalateenistus armulauaga pühapäeviti kell 15
Perejumalateenistus armulauaga
kuu esimesel pühapäeval (05.11 ja 03.12) kell 12

KOGUDUSES TOIMUB:

L 04.11 kell 10-17 Misjonifoorum
EELK Saku Toomase koguduses
L 11.11 kell 16 Noorteõhtu
N 16.11 kell 12 Elurõõmsad ja tegusad
P 19.11 kell 12 Lastekirik
P 26.11 kell 11 Mudilaskirik
P 26.11 kell 15 **Koguduse aastapäeva pidulik
jumalateenistus**

Eine Piibli ja palvega teisipäeviti,
kell 12 kiriku koristamine, kell 13.30 palvus ja kerge eine.
Palvused Taizé lauludega reedeti kell 19.

01.11 Christoffer Reintam
03.11 Carola Alliste
05.11 Madli Lilliorg
08.11 Jekaterina Vdovitšenko
12.11 Adrian-Esben Arro
13.11 Adeele Koppelmann
13.11 Aliide Tamm
17.11 Tuule-Liis Türner
24.11 Aave Rebane
24.11 Tambet Kattel
30.11 Sirje Noormets

TÄNU- JA EESTPALVED

Meie ootame uusi taevaid ja uut maad, kus elab õigus! 2Pt 3:13

TÄNUPALVED

Kallis Jumal!

Tänu Sulle elu eest, mida sa meile oled andnud! Tänu Sulle nii õnnelike kui ka väljakutseid täis aegade eest! Toome tänu iga päeva eest, mis saame elada Sinu armus ja loota Sinu halastusele!

Me täname Sind kõikide kallite inimeste eest meie elus! Tänu Sulle, et Sinu koguduses oleme saanud vendadeks ja õdedeks Sinu pojas Jeesuses Kristuses!

Issand, meie lunastaja, Sina oled kõigi aegade valitseja, kellele alluvad kõik väed ja võimud. Sinu riigi tulekut ei saa keegi takistada. Aita meil elada usus Sinu töotuste täitumisse!

EESTPALVED

Armas Jumal!

Sinu käes on kõik ajad ja ajastud ja Sinu riik kestab igavesti! Anname Sinu kätte meie praeguse aja ja kõik rahvad ja riigid. Palume, et sa saadaksid oma rahu rahvaste ja riikide, inimeste vahele! Aita meile antud aega elada hoolimises ja armastuses.

Toome eestpalves Sinu ette Ambla koguduse, vaimuliku ja kõik töötegijad! Palun õnnista Ambla koguduse tööd ja kõiki Ambla inimesi!

Palume ka kõigi meie koguduse liikmete eest! Õnnista igat inimest, kes on meie koguduses endale vaimuliku kodu leidnud.

VAIMULIKE KÕNETUNNID KOKKULEPPEL:

TIINA KLEMENT – koguduse õpetaja; e-post: tiina.klement@hotmail.com; tel: 5373 0718
ÜLLE REIMANN – koguduse diakon; e-post: mustamae.kogudus@gmail.com; tel: 5664 6029
IMBI ARRO – diakon emeeritus; e-post: imbiarro@gmail.com; tel: 551 7970
Noortetöö juhendaja **Maris Kuldkepp** – e-post: kepamaris@hotmail.com; tel: 5672 6863
Kantor ja Misjonikoori juhataja **Maarja Vardja** – e-post: maarjavardja@gmail.com

(Liikme)annetused:

Annetuse saaja: EELK Mustamäe Maarja Magdaleena kogudus
Luminor pank, konto: EE311700017002962090 või LHV pank, konto: EE757700771000677814
Luminor pank, konto: EE241700017003221206 (**Mustamäele kiriku ehitamise heaks**)

Koduleht: mustamae.eelk.ee

E-post: Mustamae@eelk.ee ja mustamae.kogudus@gmail.com

Koguduse aadress: Kiili 9, Tallinn 13423

Magda Misjonipood: e-post: magdapood@gmail.com; Facebook.com/magdapood

Ajalehe toimkond: kujundaja **Jaana Maria Unga**, keeletoimetaja **Auli Tohv**

M-Tasku